

**Temats:
skolu tīkla
reorganizācija
Madonas novadā.**

DZĪVE TUVPĻĀNĀ

“Sadarbībā iespējams paveikt vairāk”

INESE ELSIŅA

Tuvojoties jaunajam mācību gadam, kas izglītības nozarē strādājošajiem darba rutīnā ir gluži vai ikdiena — tik zināms un ciklisks, uz sarunu aicināju Madonas novada pašvaldības izglītības nodaļas vadītāju Solvitu Seržāni.

Piekrītot teiktajam par septembra noskaņām, nodaļas vadītāja piebilda, ka katrs jaunais mācību gads tomēr nes savas atšķirīgās izjūtas, un pēdējie divi gadi saņtu karuseli ir iegriezuši neapvertami citādu. Līdzās zināšanām, prasmēm, vērtībām galvenie aspekti, kam izglītības sistēmā strādājošie pievērš uzmanību, ir skolēnu un skolotāju veselība un drošība.

— Izglītības satura ziņā šis būs gads, kad visas klases, visi vecumposmi skolā strādās pēc jaunā izglītības satura...

— Uzskatu, ka šis saturs vēl nav pilnībā pabeigts, nepieciešams monitorings, satura izvērtējums un korekcijas. Jaunā satura ietvaros izaicinājums būs padziļināt mācību priekšmeti 12. klasēm, tāpat pavasara pusē gaidāmie eksāmeni. Šajā mācību gadā centralizētie eksāmeni būs jākārto arī 9. klases absolventiem. Zināšanu snieguma līmenis eksāmenos jaunajā mācību gadā ir jāsasniedz virs 10 procentiem.

Madonas novadā jaunā satura ieviešanā būtiska loma ir mācību jomu koordinatoriem un mācību priekšmetu metodisko apvienību vadītājiem, kā arī mācīšanās konsultantiem, kas darbojas, lai sniegtu nepieciešamo metodisko atbalstu. Tīks organizētais “Mācīšanās sarunas”, kuru ietvaros novada pedagogi diskutēs, gūs atbildes uz sev svarīgiem mācību procesa jautājumiem. Tas, ko redzam valstiskā līmenī, — ir vērme daudzās lietas pārlīk uz pašvaldību pleciem, piemēram, jautājumā par metodiskā darba nodrošināšanu vai izglītības kvalitāti. Pašvaldība, protams, ir izglītības iestādes dibinātāja, bet šāda pienākumu un atbildības

Madonas novada pašvaldības izglītības nodaļas vadītāja Solvita Seržāne.

pārdaļē prasa papildu finansējumu, kas ir ierobežots. Gribētos saņemt atbildīgās ministrijas un institūciju daudz lielāku līdzdarbošanos, iesaisti un reālu atbalstu.

— **Problēmsituācija izglītības iestādēm visā Latvijā ir nodrošinājums ar pedagogiem.**

— Tas ir kompleksks jautājums, sākot ar to, ka skaitliski maz tiek sagatavoti pedagogi, nekonkurētspējīgā pedagogu darba samaksa, augstās prasības. Ir mainīta pieeja pedagogu darba samaksas finansējuma modelim — nauda seko nevis skolēnam, bet nauda seko uz pašvaldību, lai gan aprēķina pamatā tāpat ir izglītojamo

**Lai veselīgs,
drošs un
izzinošs
2022./2023.
mācību gads!**

skaitis. Ja no valsts, piemēram, saņemam 100 eiro, vai varēsīm ieclot 200, ir ļoti liels jautājums. Pavasara pusē istenotā straujā koeficientu maiņa, kas Madonas novadam nav bijusi tā

pozitīvākā lieta, rada bažas. Ir bijušas neskaitāmas sarunas un saņemti solījumi, ka starpība tiks izlīdzināta, bet kā tas būs dzīvē, redzēsim septembra vidū. Pedagoģis par algu, kas izteikta ar trīs ciparu skaitli, skolā vairs nestrādās — darba uzdevumi un atbildība ir pārāk liela.

— **Pedagoģi skolās kļūst gados vecāki. Kā būs ar tukšajām vietām un jauno maiņu?**

— Novadā esam apmierinošā situācijā, jo šobrīd pedagogu vakances mums ir vien pāris skolās: ķīmijā — Kalsnavas pamatskolā, mūzikā un latviešu valodā — Lazdonas pamatskolā. Pastāv cerība, ka izdosies to sakārtot, bet sajūta ir tāda, ka šēžam uz pulvermucas. Atliek kādam no pedagogiem saslimt vai mainīt dzīvesvietu, kā aizvietotāju viņam būs neiespējami atrast.

Šogad augusta skolotāju konferencē sveicām 13 pedagogus, kas beiguši studijas un darbu kādā no izglītības iestādēm uzsāks pirmo reizi, kā arī tos, kas ieguvuši otru specialitāti. Prieks, ka līdzās jaunajam skolotājam-sievietēm varam sveikt jauno skolotāju Jēkabu Krīgertu, kas Madonas pilsētas vidusskolā mācīs fiziku un datoriku. Spēka vārdus un laba vēlējumus gribas sūtīt arī Galīnai Krauklei, kas ir kļuvusi par Ērgļu vidusskolas direktori.

— **Jaunais mācību gads nesīs izmaiņas skolu tīklā.**

— Diemžēl novada skolu vidū vairs nebūs Vestienas pamatskolas, savukārt statusa maiņu piedzīvos Ļaudonas vidusskola, kļūstot par pa-

matsskolu. Sabiedrība uz to, protams, lūkojas emocionāli, bet reizē ir bijusi arī izpratne. Jo, protams, vietējās dzīves kontekstā šajās apdzīvotajās vietās būs norises, kas mazināsies. Tam var piekrist, bet, lai kaut kas pastāvētu, ir jābūt minimimumam, kas to nodrošina. Vestienas pagastā uz vietas paliek pirmsskola, kas būs kā apmācību vieta Ērgļu pirmsskolas izglītības iestādei “Pienenīte”.

— **Kā ir ar novada skolu rekonstrukciju?**

— Madonas Valsts ģimnāzijā rekonstrukcijas darbi ir noslēgušies, Madonas pilsētas vidusskolā rekonstrukcijas darbu noslēdzošais posms vēl ir priekšā. Projekts kopumā jāpaveic līdz nākamā gada beigām. Līdz ar to pilsētas vidusskolai otrais semestris izglītības būvdarbu zīmē.

— **Vai novada izglītības iestādes ir gatavas jaunajam mācību gadam?**

— Citādi jau nevar. Arī pēdējie divi gadi ir parādījuši, ka, neraugoties uz dažādiem apstākļiem, kā tas bija epidemioloģiskās situācijas gadījumā, izglītības procesa nepārtrauktība vienmēr bijusi nodrošināta. Ceru, ka mācības šogad pilnībā fiziku un datoriku. Spēka vārdus un laba vēlējumus gribas sūtīt arī Galīnai Krauklei, kas ir kļuvusi par Ērgļu vidusskolas direktori.

— **Jaunais mācību gads nesīs izmaiņas skolu tīklā.**

— Diemžēl novada skolu vidū vairs nebūs Vestienas pamatskolas, savukārt statusa maiņu piedzīvos Ļaudonas vidusskola, kļūstot par pa-

matsskolu. Sabiedrība uz to, protams, lūkojas emocionāli, bet reizē ir bijusi arī izpratne. Jo, protams, vietējās dzīves kontekstā šajās apdzīvotajās vietās būs norises, kas mazināsies. Tam var piekrist, bet, lai kaut kas pastāvētu, ir jābūt minimimumam, kas to nodrošina. Vestienas pagastā uz vietas paliek pirmsskola, kas būs kā apmācību vieta Ērgļu pirmsskolas izglītības iestādei “Pienenīte”.

— **Kā ir ar novada skolu rekonstrukciju?**

— Madonas Valsts ģimnāzijā rekonstrukcijas darbi ir noslēgušies, Madonas pilsētas vidusskolā rekonstrukcijas darbu noslēdzošais posms vēl ir priekšā. Projekts kopumā jāpaveic līdz nākamā gada beigām. Līdz ar to pilsētas vidusskolai otrais semestris izglītības būvdarbu zīmē.

— **Vai novada izglītības iestādes ir gatavas jaunajam mācību gadam?**

— Citādi jau nevar. Arī pēdējie divi gadi ir parādījuši, ka, neraugoties uz dažādiem apstākļiem, kā tas bija epidemioloģiskās situācijas gadījumā, izglītības procesa nepārtrauktība vienmēr bijusi nodrošināta. Ceru, ka mācības šogad pilnībā fiziku un datoriku. Spēka vārdus un laba vēlējumus gribas sūtīt arī Galīnai Krauklei, kas ir kļuvusi par Ērgļu vidusskolas direktori.

VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI

Ik gadu tiek slēgtas vairākas skolas Latvijā. Šogad mūsu pusē slēdza Vestienas pamatskolu. Līdz ar to vecākiem rodas jauni uztraukumi, kuru skolu izvēlēties, lai bērni turpinātu saņemt izglītību, būtu ērta nokļūšana skolā un rezultāti visi būtu apmierināti.

— Par skolas slēgšanu zināju jau tad, kad dēlu palaidu mācīties Vestienas pamatskolā. Protams, nezināju, kad tas notiks. Uzzinot

konkrēti, kad tas būs, bija jālūkojas jaunās skolas virzienā. Nebija pārspīlētu emociju, bet pavisam reāli jārikojas, nemot vēl bērna specifiku, ka viņš nevar atrasties lielā burzmā, jo tas neļauj koncentrēties. Reinim ir aktuāli, ka nepieciešama individuālā pieeja, mācību procesam jānorit nedaudz lēnāk, — pastāsta Aronas pagasta iedzīvotāja **Ilze Miezāja**. — Savulaik izvēloties dēlam skolu, uzzināju, ka Vestienas pamatskolā būs ļoti laba, pieredzējusi, ziņoša klases audzinātāja. Tajā brīdī likās, ka šī skola būs vispiemērotākā, un nekļūdijos. Arī šoreiz skolu neiz-

vēljos pēc nosaukuma vai direktora, bet gan — kas tajā brīdī būs mana bērna klases audzinātāja. Liezēres pamatskolā tā būs Regina Paegle, kas strādā ar Montesorī, un tas ir tieši tas, kas Reinim ir nepieciešams. Ļoti nozīmīga ir arī nokļūšana skolā. Uz Vestienu bērns brauca ar skolas autobusu, tāpat būs arī uz Liezēres pamatskolu. Man ir ļoti būtiski, lai bērnam ir droši un ērti. Lieliska iespēja ir iepazīt skolu, klases audzinātāju, ko arī izmantojam. Pašlaik apmeklējam Montesorī nodarības, līdz ar to Reinis iepazīst audzinātāju, klasi un skolu.

Vestēniete **Dace Hermane** par jauno skolu saviem bērniem izvēlējusies Ērgļu vidusskolu un atzīst — lai gan bērni par jaunajām pārmaiņām nav priecīgi, tomēr viss noteikti būs labi: — Vestienas pamatskolu apmeklēja divi bērni, bet šogad viņiem pievienosies arī pirmklasnieks, un turpmāk bērni mācīsies Ērgļu vidusskolā. Protams, lielākajiem bērniem skolas maiņa nav viegls process, jo viss līdz šim bija ierasts un pazīstams.

AGRITA NUSBAUMA-KOVALEVSKA

„Būs citādāk, bet varbūt — ne sliktāk”

Laura Kovtuna

Kādreizējā Vestienas pamatskolas absolvente **AGNESE ĢERKE** pēdējos piecus gadus šai skolā aizvadīja kā sociālo zinību, teātra mākslas skolotāja, pašrādāja arī par direktores vietnieci mācību darbā. Pašvaldībai pieņemot lēmumu par skolas slēgšanu, jauns mācību gads šai skolā vairs netiks uzsākts, par ko viņa teic: — No vienas puses — skumji, no otras — pilnīgi visi pedagogi, kas bijām, sapratām, ka cita varianta jau nav. Ja nav skolēnu, skolai nav jānotiek.

Iepriekšējā mācību gadā skolā mācījusies vien 28 audzēkņi, no kuriem daļa pat nebijuši vietējie vestēnieši, bet gan Madonas, Sarkaņu, Bērzaunes iedzīvotāji. Savukārt ap 20 skolēnu no Vestienas vesti uz citām mācību iestādēm. Agnese Ģerke pieļauj — daudzi vecāki jau laikus nolēmuši savu bērnu laist skolā, par kuras tālāko pastāvēšanu šaubu nav.

Tomēr bērnu reālais skaits un demogrāfiskā situācija, darbs apvienotās klasēs — šādam mācību procesam nebūtu ilgās nākotnes pat tad, ja visi šā brīžā skolas vecuma

Vestienas pamatskolas absolvente, pēdējos piecus gadus — arī skolotāja Agnese Ģerke atzīst, ka skumjas par skolas slēgšanu ir, tomēr tas bijis loģisks iznākums. AGRA VECKALNIŅA foto

bērni, Vestienas iedzīvotāji, mācītos vietējā mācību iestādē.

— Brālīn dēls ies 1. klasē, tad gan ir mazliet skumji par viņu, ka pirmklasniekam agrāk būs jāceļas no rīta, jābrauc kaut kur uz skolu. Es savā laikā pamodos, divas mi-

nūtes — un biju skolā. Vēlāk, kad mācijos Ērgļu vidusskolā, bija tik grūti pamosties un braukt. Bet bērni jau ātri pie visa pierod, domāju, ka pašvaldība arī nāks preti ar skolēnu vadīšanu, ir sabiedriskais transports. Tāpat daudzi vecāki jau

šobrīd bērnus ved uz Madonu — kustība jau notiek, — novērojumos dalās Agnese Ģerke. Esot arī kāda pozitīva tendence — vairākas jaunās ģimenes pārceļas uz Vestienas pagastu, jo dzīve pilsētā kļūstot arvien dārgāka.

— Laukos tomēr ir lētāk, *foršāk*, drošāk un tīrāk — 100 iemeslu var nosaukt. Varbūt pēc kādiem gadiem skola būs tomēr jāver vaļā, ja cilvēku izvēle par labu pārnākšanai uz dzīvi laukos turpināsies, — vestēniete pieļauj.

Viņa pati noteikti vēlas palikt Vestienā, bet ar darbu meklējumiem pagaidām nestrādās. — Skolotāja darbu gan jau tūlīt kaut kur atrastu, jo pedagogu trūkst. Man ir vairākas profesijas un arī daudzās intereses, tādēļ šobrīd vēlos mazliet iepauzēt un saprast, ko pati vēlos, varbūt pat kaut ko klāt pamācīties, — teic Agnese Ģerke. Līdzīgi arī kolēģi — bez darba īsti neviens neesot palicis. Daļai Vestienas pamatskola jau tās pastāvēšanas laikā nebija vienīgā darbavietā, viņi paralēli strādāja arī citās skolās, vēl daļa pedagogu bijuši pensijas vecumā.

30. jūlijā Vestienas pamatskola vēl nosvinējusi salidojumu, sa-

vuokārt 1. septembrī te uzstāties Haralds Šimānis — „lai vēl skola skan”, piebilst Agnese.

— Domāju, ka nākotnē būs noņemtas, tas nekur nepazudīs. Ja ienāks pagasta pārvalde, bibliotēka un būvniecība, sociālais dienests, domāju, ēka būs apdzīvota. Skola ir kopš Ulmaņlaikiem, iesākumā bija lauksaimniecības skola, pēc tam — pamatskola, savulaik bija arī padomju saimniecības „Vestiena” kantoris, kas apdzīvoja pusi ēkas, tikai otra puse bija skola. Tā arī tagad — viss notiek tā, kā tam ir jānotiek. Ir grupa aktīvu vestēniešu, kas nākotnē varētu ko ēkā izveidot. Pirms laika negribas ar plānīti lietoties, bet ir iecerē meģināt izveidot Vestienas skolas un pagasta muzeju vienā no telpām, kur būtu pieejami dažādi vēstures materiāli.

Cilvēki piesakās uz ekskursijām, un pirmās, kur brauc, — uz Vestienas muīžu. Kamēr bija skola, isti neļaidām, jo paralēli notiek mācību process, bet tagad vienu telpu tam varētu atvēlēt. Tāpēc nākotnē neskatoties drūmi. Pastāv tas, kas mainās. Ļoti iespējams, ka būs citādāk, bet varbūt ne sliktāk, — optimistiski noskaņota ir Agnese Ģerke. ■

Finišā – labi rezultāti centralizētajos eksāmenos

Žeņa Kozlova

Ļaudonas pagastā droši vien uz vienas rokas pirkstiņiem var saskaitīt tos, kuri atceras, kā bija tad, kad Ļaudonā nevarēja iegūt vidējo izglītību, jo nepilna laika vidusskola tika atklāta jau 1944. gadā, bet sešus gadus vēlāk darbu uzsāka pilna laika vidusskola.

Tātad vairāk nekā 70 gadu pagasta jauniešiem bija iespēja mācīties vidusskolā savā dzīvesvietā, taču šāgada 1. septembrī A. Egliša Ļaudonas vidusskola sagaida jaunā statusā — kā pamatskolu. Šādu lēmumu jauniešiem Madonas novada domes deputāti pieņēma pusgadu pēc pašvaldību vēlēšanām. Žēl, ka pirms vēlēšanām nevienai no deputātu kandidātu komandām nepietika drosmes ļaudoniešiem skaidri un nepārprotami pateikt, ka iecerētā skolu tīkla optimizācija ietver sevi arī Ļaudonas vidusskolas pārveidi par pamatskolu.

A. Egliša Ļaudonas vidusskolas sporta skolotāja Anita Kidalā kopā ar audzināmo 12. klasi nu jau ir iegājuši kā beidzamie vidusskolas absolventi. Šajā situācijā skolotāja gan pauž gandarījumu, ka vismaz finišs ir izdevies veiksmīgs. Par to liecina absolventu iegūtais vērtējums centralizētajos eksāmenos. Latviešu valodā tie ir 59,47%; angļu valodā — 67,5%; krievu valodā — 72%, bet matemātikā — 36,13%.

Pēdējais 12. klases izlaidums Ļaudonas vidusskolā. Šāgada absolventi kopā ar klases audzinātāju Anitu Kidalu.

Šogad A. Egliša Ļaudonas vidusskolu pabeidza 15 jaunieši — 11 puīši un četras meitenes. Seši ir iestājušies augstskolās — trīs RTU, divi LLU, viens LU, tai skaitā pieci — budžeta grupās. Viens no skolas absolventiem — Rovens Miškiniš — ir Simtgades stipendijas stipendiāts. Arī Anita Veikšāne, kas iepriekšējā mācību gadā darbojās skolas padomē un ir bērnu vecāks kopš 2000. gada, uzskata, ka izglītības kvalitāte Ļaudonas vidusskolā nebūt nav sliktāka kā lielajās pilsētās skolās. — Šāgada absolventu panākumi centralizētajos eksāmenos gandarī. Liela daļa puīšu ir sastājušies bu-

džeta grupās augstskolās. Arī mans dēls Mārtiņš Toms studēs Jelgavā LLU Būvniecības fakultātē. Savukārt otrs dēls mācības turpinās Madonas pilsētas vidusskolā, kur viņš iestājās budžeta grupās. Viens no skolas absolventiem — Rovens Miškiniš — ir Simtgades stipendijas stipendiāts. Arī Anita Veikšāne, kas iepriekšējā mācību gadā darbojās skolas padomē un ir bērnu vecāks kopš 2000. gada, uzskata, ka izglītības kvalitāte Ļaudonas vidusskolā nebūt nav sliktāka kā lielajās pilsētās skolās.

— Šāgada absolventu panākumi centralizētajos eksāmenos gandarī. Liela daļa puīšu ir sastājušies bu-

savā dzīvesvietā, viņa uzsvēra, ka tāda diemžēl esot valsts politika, kas tiek veidota ar domu, lai vidusskolas saglabātu tikai pilsētās, neņemot vērā, ka samazinās arī transporta iespējas. — Es pieļauju, ka varbūt ne jau visiem arī būtu jāamācās vidusskolā, bet, no otras puses, kamēr bija vidusskola, to tomēr pabeidza gandrīz visi 9. klases absolventi, toties tagad daudziem izglītības process ar to arī

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem